

Zitting 1979–1980

16 270

Aanpassing van artikel 402a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Artikel 402a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt, dat de bij rechterlijke uitspraak of bij overeenkomst vastgestelde bedragen voor levensonderhoud jaarlijks met ingang van 1 januari van rechtswege worden gewijzigd met een door de Minister van Justitie vast te stellen percentage. Voorwaarde is dat het indexcijfer der lonen per 30 september onmiddellijk voorafgaande aan die 1e januari ten minste één procent afwijkt van het indexcijfer der lonen per 30 september in het jaar daarvoor. Het percentage van de wijziging van de bedragen voor levensonderhoud wijkt niet meer dan een half procent af van het procentuele verschil tussen de beide indexcijfers per 30 september.

Volgens het vierde lid van artikel 402a wordt onder indexcijfer der lonen voor de toepassing van dit artikel verstaan het indexcijfer, vastgesteld krachtens artikel 9, achtste lid, der Algemene Ouderdomswet. Die vaststelling is geschied bij het Koninklijk besluit van 3 maart 1972, Stb. 142 (Besluit begripsomschrijving indexcijfer der lonen, nader gewijzigd). Onder indexcijfer der lonen wordt volgens dit besluit verstaan het indexcijfer van de regulingslonen per week en per maand van volwassen werknemers, particulier bedrijf (exclusief spaarloon), zoals dat op basis van het jaar 1972 wordt berekend door het Centraal Bureau voor de Statistiek naar de stand op de laatste werkdag van elke kalendermaand en voor de eerste maal, al dan niet voorlopig, wordt gepubliceerd in het «Statistisch bulletin van het Centraal Bureau voor de Statistiek».

Bij de met ingang van 1 januari 1980 in werking getreden Wet van 20 december 1979, Stb. 711 (herziening aanpassingsmechanismen en vaststelling regelen hoogte sociaal minimum), heeft artikel 9 van de Algemene Ouderdomswet een nieuwe redactie gekregen. Een gevolg hiervan is dat krachtens artikel 9 voortaan geen indexcijfer der lonen meer wordt vastgesteld. Dit zou, nu in artikel 402a naar het «indexcijfer der lonen, vastgesteld krachtens artikel 9, achtste lid, der Algemene Ouderdomswet» wordt verwezen, betekenen, dat vaststelling van het percentage waarmee de bedragen voor levensonderhoud met ingang van 1 januari 1981 zullen worden gewijzigd, niet kan plaatsvinden. Ten einde dit te voorkomen wordt voorgesteld de voorenvermelde definitie van «indexcijfer der lonen», die tot nu toe is gehanteerd, in het vierde lid van artikel 402a Boek 1 BW op te nemen. De invoeging «inclusief vakantietoelage en andere uitkeringen» betekent slechts een wijziging van de definitie van redactionele aard. Beide elementen zijn namelijk reeds inbegrepen in de indexering.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid onder b, van de Wet op de Raad van State.

Het wetsvoorstel strekt er dus uitsluitend toe de wijziging van de bedragen voor levensonderhoud door indexering overeenkomstig de tot nu toe gehanteerde criteria zeker te stellen. Het voorstel voorziet in een leemte, die door de Wet van 20 december 1979, Stb. 711, is ontstaan.

In mijn antwoord op vragen van de leden der Tweede Kamer Geurtsen en Joekes heb ik toegezegd dat een onderzoek ter hand zal worden genomen «naar de punten die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de vraag of herziening van de wettelijke regeling van indexering van alimentaties, of een verfijning daarvan, nodig is» (Aanhangsel van de Handelingen II, Zitting 1977–1978, nr. 686). Inmiddels is, op de grondslag van dit onderzoek, ten departemente een wetsontwerp in voorbereiding tot wijziging van de regelen omtrent de indexering van uitkeringen voor levensonderhoud. Ik hoop dit ontwerp spoedig te kunnen indienen.

In verband met de telkenjare nodige voorbereidingen, onder meer door de raden voor de kindbescherming, zal uiterlijk begin november van dit jaar moeten vaststaan, of de alimentaties per 1 januari 1981 wederom van rechtswege door indexering kunnen worden aangepast. Ten einde dit te bevorderen is tot de indiening van het onderhavige technische ontwerp overgegaan.

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter